

Riktlinjer för plats i fritidshem i Danderyds kommun

Diarienummer	Senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarig processägare	Styrdokumentnummer
UN 2024/0503	2024-11-06 § 66	Utbildningsnämnden	Administrativ chef	DK 2024:41

Dokumentets syfte

Riktlinjerna fastställer förutsättningar för plats i fritidshem i Danderyds kommun.

Dokumentet gäller för

Vårdnadshavare med barn på fritidshem i Danderyds kommun.

Riktlinjerna gäller från och med 1 januari 2025.

Innehåll

Vad säger lagen?	3
Rätt till fritidshemsplats	4
Barn som flyttar från Danderyds kommun	4
Barn från andra kommuner	4
Vid föräldraledighet	4
Vid andra förutsättningar	4
Plats i kommunalt fritidshem vid annan skola än den skola som eleven har plats i	5
Vid oreglerad skuld	5
Köregler och turordning	5
Köregler	5
Turordning vid kö till fritidshem	5
Omsorgstid	5
Avtal om omsorgstid	5
Ändring av omsorgstid	5
Önskemål om utökad öppettid	6
Uppsägning och uppehåll av plats i fritidshem	6
Återta uppsagd plats	6
Avgifter vid fritidshemsplats i Danderyds kommun	6
Solidariskt betalningsansvar	6
Maxtaxa	6
Avgifter för flera barn - Syskonrabatt	6
Avgiften är inkomstrelaterad	7
Reducerad avgift	7
Ändring av inkomstuppgift/familjeförhållanden	7
Återbetalning	7
Faktureringsavgift	8
Delad faktura	8

Vad säger lagen?

Barns rätt till plats i fritidshem regleras i skollagen (SFS 2010:800) och Förordning (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet.

Huvudregeln är att barn ska erbjudas fritidshem i den omfattning det behöver med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller om barnet har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt.¹ Barn ska även erbjudas fritidshem om de av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i form av fritidshem.² Det vanliga är att barn erbjuds fritidshem i anslutning till sin grundskola/anpassad grundskola oavsett om det är en kommunal huvudman eller enskild huvudman som driver skolan. Enskild huvudman har dock ingen skyldighet att erbjuda utbildning i fritidshem, vilket gör att det ytterst är hemkommunens ansvar att garantera barnen rätt till en plats på fritidshemmet om vårdnadshavaren så önskar.

Fritidshem ska erbjudas till och med vårterminen då eleven fyller 13 år³ och den del av dagen då eleverna inte går i skolan samt under samtliga lov.⁴ Fritidshem behöver inte erbjudas under kvällar, nätter, veckoslut eller i samband med större helger.⁵ Kommunen har rätt att ta ut en avgift från vårdnadshavaren för barnets plats på fritidshem⁶.

Utöver skollagens bestämmelser gäller följande avseende fritidshemsplats i Danderyds kommun. Observera att riktlinjerna gäller för såväl fristående som kommunala skolor.

---

¹ Skollagen (2010:800) 14 kap 5 §

² Skollagen (2010:800) 14 kap 6 §

³ Skollagen (2010:800) 14 kap 7 §

⁴ Observera att andra regler gäller för barn till föräldralediga, se ”Vid föräldraledighet” sid 4.

⁵ Skollagen (2010:800) 14 kap 8 §

⁶ Skollagen (2010:800) 14 kap 12 §

Rätt till fritidshemsplats

Barn som flyttar från Danderyds kommun

Ett barn som flyttar från Danderyds kommun har rätt att behålla sin plats på fritidshemmet i mån av plats. Vårdnadshavarna ansvarar för att omgående meddela Danderyds kommun vid flytt samt meddela inflyttningskommunen om barnets plats i fritidshem i Danderyd. Vid kapacitetsbrist kommer barn folkbokförda i Danderyds kommun prioriteras framför barn folkbokförda i andra kommuner.

Barn från andra kommuner

Barn som är folkbokförda i andra kommuner kan efter beslut av huvudmannen (den fristående eller kommunala skolan) beviljas en plats i fritidshemmet.

Vid föräldraledighet

Äldre syskon till nyfött syskon får behålla befintlig plats med gällande vistelsetid på fritidshemmet i 30 kalenderdagar efter det nyfödda syskonets födelsedatum. Därefter gäller att äldre syskon har rätt till fritidshemsplats eftermiddagstid fram till 15.30 måndag till fredag. Rätt till plats gäller under terminstid samt under följande lov:

- Höstlov
- Sportlov
- Påsklov

Övriga lov (sommars- och jullov) har barn till föräldralediga (äldre syskon) inte rätt till vistelsetid på fritidshemmet.⁷

Har föräldraledig vårdnadshavare fått tvillingar gäller att äldre syskon får behålla plats och vistelsetid i 30 kalenderdagar. Därefter har vårdnadshavare rätt till fritidshemsplats för äldre syskon 30 timmar per vecka under hela föräldraledigheten.

Föräldraledig vårdnadshavare kan utifrån medicinska och/eller psykologiska behov ansöka om utökad vistelsetid.

Vid andra förutsättningar

Följande kategorier vårdnadshavare i Danderyd har också rätt till fritidshem efter behov. Vårdnadshavare som

- är arbetssökande eller permitterad
- är sjuk eller uppbär graviditetspenning eller sjukpension
- är asylsökande
- är medborgare i annat EU/EES-land
- uppbär ålderspension eller avtalspension

---

⁷ Notera att barn vars vårdnadshavare inte är föräldralediga har rätt till vistelsetid på fritidshem samtliga lov (se sid 3, tredje stycket).

- uppbär avgångsvederlag

Plats i kommunalt fritidshem vid annan skola än den skola som eleven har plats i

Danderyds kommun erbjuder inte plats på fritidshem vid annan kommunal skola än den skola där eleven får sin utbildning.

Vid oreglerad skuld

Ett barn har inte rätt till fritidshemsplats om vårdnadshavaren har en oreglerad skuld till kommunen avseende avgift för barnomsorg. Det gäller även för eventuella syskon som ännu inte skrivits in i verksamheten.

Köregler och turordning

Köregler

Vårdnadshavares val av fritidshem ska så långt som möjligt tillgodoses. Vid kapacitetsbrist kan vårdnadshavares val behöva stå tillbaka för andra kriterier. Barn från Danderyd prioriteras alltid före barn från andra kommuner.

Avvikelse från köreglerna kan i undantagsfall ske av synnerliga skäl. Beslut om avvikelse från köreglerna fattas av rektor vid mottagande fritidshem/enhet.

Turordning vid kö till fritidshem

Följande turordning gäller om det finns fler sökande än lediga platser:

1. Elever i behov av särskilt stöd⁸
2. Elever inskrivna i respektive skolas förskoleklass och årskurs 1-6

Omsorgstid

Avtal om omsorgstid

Vårdnadshavare och Danderyds kommun avtalar om placering och omsorgstid avseende barnets plats i fritidshemmet. Avtal föreligger när:

- 1) barnets vårdnadshavare har fått ett erbjudande av Danderyds kommun om plats vid fritidshem och,
- 2) valt att acceptera detta erbjudande genom att meddela detta till Danderyds kommun.

Ändring av omsorgstid

Ändring av omsorgstid träder i kraft en kalendermånad (30 dagar) efter anmälan eller efter överenskommelse med ansvarig rektor. Vid synnerliga skäl kan ändring av omsorgstid träda i kraft tidigare än efter 30 dagar.

---

⁸ Skollagen (2010:800) 14 kap. 6 §

Önskemål om utökad öppettid

För vårdnadshavare med arbetstider där behov föreligger, finns möjlighet att låta barnet vara på fritidshem utöver den ordinarie öppettiden mellan kl 07:15 och 17:15 på grund av varaktiga arbetstider. För att erhålla fritidshem utöver den ordinarie öppettiden krävs att det rör sig om ett regelbundet och kontinuerligt omsorgsbehov. Öppettiderna kan justeras något utifrån vårdnadshavarnas behov, dock max 60 min utöver ordinarie öppettider. Vårdnadshavare ska då lämna intyg om arbetstider till rektor för att kunna utöka barnets tid på fritidshemmet. En prövning av omsorgsbehovet görs i varje enskilt fall.

Danderyds kommun erbjuder inte fritidshem under kvällar, nätter och helger.

Uppsägning och uppehåll av plats i fritidshem

Uppsägningstiden är en månad och avgiften debiteras oavsett barnets närvaro på fritidshemmet. Om uppsägning av plats sker innan inskrivningsdatum är uppsägningstiden en månad. Vid byte till ett annat fritidshem är uppsägningstiden också en månad. Vårdnadshavaren har inte rätt till uppehåll i placeringen utan betalar för en plats 12 månader per år.

Återta uppsagd plats

I de fall den uppsagda platsen återtas, det vill säga att ny placering påbörjas vid samma fritidshem, inom tre månader från avslutsdatum tas avgift ut som om platsen inte varit uppsagd.

Avgifter vid fritidshemsplats i Danderyds kommun

Solidariskt betalningsansvar

Vårdnadshavare har ett solidariskt betalningsansvar för avgiften till fritidshemmet. Detta betyder att en eller båda vårdnadshavarna måste se till att avgiften till fritidshemmet blir betald oavsett omständigheter som kan gälla exempelvis barnets folkbokföring/boende eller vårdnadshavares olika inkomster och betalningsförmåga.

Maxtaxa

Danderyds kommun tillämpar maxtaxa⁹ för verksamhet inom fritidshem. Maxtaxan¹⁰ gäller för alla barn som är folkbokförda i Danderyds kommun för verksamhet som drivs i kommunal och fristående regi såväl inom som utanför kommunen. Lägre månadsavgift än 100 kronor faktureras ej. Vid försenad betalning tillämpas räntelagens regler om dröjsmålsränta.

Avgifter för flera barn - Syskonrabatt

Syskonrabatt gäller för barn som är folkbokförda i samma hushåll i Danderyds kommun. För syskonrabatt gäller att avgift utgår för första, andra och tredje barnet i enlighet med gällande taxa. Från och med fjärde barnet

⁹ Förordning (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet

¹⁰ Maxtaxan indexuppräknas årligen. Maxtaxans nivå beslutas av Skolverket 1 december varje år.

utgår ingen avgift. Vårdnadshavare som vill ta del av syskonrabatten ansvarar för att riktiga uppgifter om familjeförhållandena kommer Danderyds kommun tillhanda. Det yngsta barnet räknas som det första barnet, det näst yngsta som det andra barnet och så vidare oavsett verksamhetsform.

Avgiften är inkomstrelaterad

Danderyds kommun genomför regelbundna inkomstupdateringar och förbehåller sig rätten att genomföra inkomstkontroller via Skatteverket.

Hushållens inkomst påverkar avgiften i de fall inkomsten understiger gällande villkor för maxtaxa. Det hushåll som avses är det hushåll i vilket barnet är folkbokfört. Med hushåll avses ensamstående och makar. Med makar jämställs personer som utan att vara gifta med varandra, lever tillsammans och har barn som är folkbokförda på samma adress.

I den avgiftsgrundande inkomsten ingår lön, inkomst av näringsverksamhet och skattepliktiga transfereringar (t.ex sjukpenning och föräldrapenning). Skattefria transfereringar som barnbidrag och bostadsbidrag ingår däremot inte. Högsta avgift debiteras vårdnadshavare fram till dess att hushållet anger sin inkomst till kommunen.

Reducerad avgift

Hushållet har rätt till reducerad avgift om den gemensamma inkomsten understiger ett visst belopp.¹¹ Hushållet ansöker särskilt om detta hos Danderyds kommun. Vid ansökan om reducerad avgift kan kommunen begära in underlag som styrker inkomsten. Vidare har kommunen rätt att kontrollera inkomstuppgiften (se ovan).

Ändring av inkomstuppgift/familjeförhållanden

Förändring av inkomst eller familjeförhållanden ska omedelbart meddelas till Danderyds kommun. Ändrad avgift gäller från och med månadsskiftet efter det att besked om ändring av inkomst eller familjeförhållandet inkommit till kommunen.

Vid kännedom om ändrade familjeförhållanden kommer bildningsförvaltningen att ändra fakturamottagare till den vårdnadshavare som är folkbokförd på barnets adress.

Återbetalning

Vid en ändring av inkomst eller familjeförhållanden som innebär sänkning av avgiften och att vårdnadshavaren betalat för mycket i avgift för fritidshemsplats återbetalas avgift högst två månader tillbaka i tiden, efter det att anmälan och ändring inkommit till Danderyds kommun.

Återkrav

Har vårdnadshavare betalat för lite i avgift för fritidshemsplats kommer avgiften att justeras retroaktivt (återkrav) efter det att felaktig debitering

---

¹¹ För 2024 uppgår beloppet till 56 250 kronor

upptäckts. Återkrav kan ske 3 år tillbaka i tiden.¹²

Fakturering av fritidshemsavgift

Fakturering av fritidshemsavgift sker i efterskott varje månad.
Fakturering sker från och med placeringsdatum.

Fakturamottagare är den äldsta av barnets vårdnadshavare (om de är folkbokförda på samma adress) alternativt den vårdnadshavare som är folkbokförd på samma adress som barnet (vid olika folkbokföringsadresser för vårdnadshavare).

Vid önskemål om att ändra fakturamottagare krävs godkännande från samtliga vårdnadshavare om de är folkbokförda på samma adress.

Delad faktura

Danderyds kommun delar inte upp faktura mellan barnets vårdnadshavare.

---

¹² Preskriptionslagen (1981:130) 2 §